

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

zhaja vsak četrtek in volja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 16 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Poslanec Robič o volilni preosnovi.

Dne 7. t. m. se je začela v državnem zboru razprava o volilni preosnovi. V imenu Slovencev je govoril poslanec Robič. Izjavil je, da Slovenci na Štajerskem in Koroškem nikakor niso ž njo zadovoljni. Kaj je vlada naredila iz splošne in enake volilne pravice, to je nečuvno. Govornik priznava, da ni mogoče natanko ustreči vsaki stranki, toda na tako samovoljen in krivičen način se vendar ne sme postopati, kakor je postopala vlada pri razdeljenju volilnih okrajev. Štajerska ima po zadnjem ljudskem štetju 1.313.300 prebivalcev. Ker je dobila 28 poslancev, pride na enega 47.000 prebivalcev. Po zadnjem ljudskem štetju pa imamo na Štajerskem 409.000 Slovencev, katerim po pravici pripada akoro devet poslancev. Najmanjši slovenski volilni okraj ima 58.000, največji 74.000 prebivalcev, najmanjši nemški volilni okraj na deželi pa ima 42.000 prebivalcev in največji nemški volilni okraj ni niti tako velik, kakor najmanjši slovenski. — Čeravno torej pride na eden volilni okraj 47.000 prebivalcev, vendar so dobili Slovenci na Spod. Štajerskem samo šest, namesto devet poslancev. Tudi če bi kdo ugovarjal, da se je moralo pri razdelitvi ozirati na razmerje davka, je ta razdelitev krivična. Tudi z ozirom na razmerje davka med kmečkim in meščanskim prebivalstvom pripada Slovencev najmanj osem poslancev, pa ne šest. Nadalje je govornik ostro bičal neosnovano mnenje, da je slovenski kmet manj izobražen, kakor nemški. Kdor pozna Štajersko, ta ve, da je spodnještajerski kmet če ne bolj, vsaj tako izobražen, kakor srednje in goraještajerski. Ravno tako je tudi na Koroškem. Torej je ta izgovor vlade ničeven. Seveda so imeli Slovenci na Štajerskem dosedaj samo štiri poslance in sedaj jih pa dobijo celo šest, kakor pravijo nasprotniki, toda splošna in enaka volilna pravica je vendar za to, da odpravi krivice. Toda nekateri gospodje mislijo, da je nova splošna in

enaka volilna pravica samo zato tukaj, da dobijo nekatere stranke predprave!

Na Spodnještajerskem ima dosedaj mariborski in celjski volilni okraj 35.000 Nemcev (ozir. nemščurjev. Op. ured.) in 16.800 Slovencev. Za teh 35.000 Nemcev je naredila vlada dva volilna okraja, dobijo torej dva poslance. Da pa zagotovi vlada ta poslancev Nemcem, vzela je taka mesta in trge v ta okraj, ki so po večini nemški. Vsak količjak bolj slovenski trg so porinili k kmečkim okrajem. Toda to še ni zadostovalo. Morali so vzeti nekaj mest in trgov iz Srednjega Štajerskega, kajti sedaj je še v spodnještajerskih mestih in trgih 16.800 Slovencev, in ti bi se lahko tako okrepi, da bi bili tudi tukaj v mestih Nemcem nevarni. Zato so morala pomagati srednještajerska mesta. Istotako so postopali tudi v celjskem volilnem okolišju. Slovenske trge, ki so dosedaj volili v tem okraju, so izbacili, zato pa so posegli po srednještajerskih mestih in trgih. In vendar so spravili za ta nemški okraj komaj 29.000 prebivalcev skupaj! Temu nemškemu volilnemu okraju z 29.000 prebivalci stoji nasproti slovenski volilni okraj brežiški z 75.000 prebivalci. Ali je to pravica! Pri razdelitvi volilnih okrajev na Spodnjem Štajerskem se torej vlada ni ozirala niti na število prebivalcev, niti na davčno moč, ampak samo na želje nemške stranke.

Govornik preide na to na koroške razmere. Na Koroškem je 360.000 prebivalcev, od teh je 90.000 Slovencev. Ker dobi dežela 10 poslancev, pride na enega poslanca 36.000 prebivalcev. Slovencev torej pristojata najmanj dva poslancev. In vendar je vlada na zahtevo nemške stranke tako razdelila volilne okraje, da imajo Slovenci upanje zmagati samo v enem volilnem okraju in še tam se bodo morali boriti za zmago s socijaldemokrati. S tem je zadala vlada koroškim Slovencev smrten udarec. Zato ne bomo nikoli pripustili to razdelitev volilnih okrožij. (Dr. Lemisch: Dve tretjini Slovencev tako z nami voli, samo ena tretjina z vami!) Zakaj se pa tedaj gospodje Nemci tako bojijo, zakaj trgajo slovenske

okraje in jih priklopljajo k nemškim, če dve tretjini Slovencev z Nemci voli. Zakaj se je razdelilo 53.000 Slovencev na nemške volilne okraje. Če trdite, da Slovenci itak volijo nemške poslance, zakaj pa ne pustite slovenskih okrajev skupaj!

Naloga nove volilne pravice je, da odstrani vse pravice in predprave, zato naj skrbi novi volilni odsek, da vse to odstrani in da se pri delitvi volilne pravice vsem narodnostim meri z enako mero.

Politični ogled.

Državni zbor. Razprava ali takozvano prvo branje nove volilne preosnove se je začelo v sredo dne 7. t. m. in se še sedaj nadaljuje. Izmed slovenskih poslancev je govoril g. Robič, katerega govor prinesemo na prvem mestu. Razvajeni otroci vlade, Nemci, tudi s to volilno preosnovno niso zadovoljni, čeravno so dobili mnogo več, kakor si zaslužijo. Nemški poslanci tarnajo v svojih govorih, da so Nemci zapostavljeni.

Volilni odsek. Po prvem branju nove volilne preosnove v državnem zboru se izroči ta postavni načrt v pretres posebnemu odseku „volilnemu odseku“, ki bo obstojal iz 48 članov. Razne stranke bodo v tem odseku tako-le zastopane: Poljski klub imel bo v odseku 7 članov, Mladočehi 7 (enega odstopijo češkimi radikalcem), nemška ljudska stranka 6, nemška napredna stranka 4, ustavoverni 3, središče 3, Jugoslovani 4, nemški konzervativci 2, Italijani 2, Schönerrercjanci 2, kršč. soc. 3, Vsenemci z divjaki 3, soc. demokratje, Malorusi in Rumuni po 1 člana. Oč Jugoslovancev bodo v volilnem odseku dr. Ivčević, dr. Ploj, dr. Šusteršič in dr. Ferjančič.

Štirinajst milijonov je zapravilo mesto Gradec v nekaj letih. Pred nekaj leti so si izposodili to svoto, sedaj pa že zopet rabijo denar, zato so se že začeli posvetovati, kedo bi jim zopet kaj posodil. Nas bi to kaj malo skrbelo, ali delajo Gradčani dolgove ali ne, ali dobro ali slabo gospodarijo, toda

LISTEK.

Za križ in svobodo zlato!

Balkanska povest. Spisal I. V. Starogorski.

(Dalje.)

Razpostavili so straže in prižgali ognje, da kuhajo večerjo. Vsi so bili ntrujeni in lačni. Vjerna je pa hodil okrog, govoril in v srcu sklenil niti nocoj, ako bo le najmanjša prilika. Zelo mu je služila utrujenost Turkov.

„Lepo burisko si imel,“ so pravili Turki Vjerna, ki je sedel med njimi pri ognju. Drugi so se zbirali krog njega. Tudi Glišo je bil zraven. Glas starca se mu je zdel znan, vendar se ni mogel spomniti, kje bi ga videl. Nasprotno pa je Vjerna takoj spoznal izdajalca. Sprva ga je obsla groza, ko pa je spredel, da ga ne pozna, se je pomiril. Dobro, da ni poznal Kosenke.

„Lepa, pri Alahu!“ je odvrnil Vjerna. „Ali če nas zato, da smo jim vzeli najlepše dete, ne pokoljejo vstaši?“

„Ne bodo nas!“ so vzkliknili nekateri. „Vse natakemo na kol!“

„Tudi groznega volka?“

Nikdo se ni odzval. Vjerna pa je bilo na tem, da jih še bolj splašali.

„Kdo izmed vas ga je videl trgati ljubljence preroka?“

„So nekateri, ki so se kosali z njim. Pravijo, da je v njem sam šejtan!“

* Šejtan, hudi duh, vrag.

„Ni ga v njem, ampak on sam je šejtan! Tako ga ni videl nobeden, kakor jaz. Oči je imel rdeče, prsi kakor gora. Kamor je stopil, tam je vse ležalo, ko je zamahnil s handžarom, je nastal veter. Njemu ne zdrži nikdo!“

„Ne zdrži!“ so javkali nekateri iz tolpe.

Glišo je stopil naprej in dejal:

„Kaj se plašite!? Slaviša je čisto navaden človek. Alah vam ga da v roke!“

Vjerna je zasopihal in toliko da ni pljunil.

„Kdo je ta, ki zasmehuje besede starca, katerega je varoval sam veliki prerok vseh nezgod? Kdo je ta, ki kroka, kakor vrana, če jo dražiš?“

„To je pes, ki nas hoče peljati v žrelo groznega volka!“

„Kdo?“ se zavzame Vjerna in pljune. Ni se mogel zdržati. Ali takoj mu je bilo žal, ker Glišo mu je pogledal globlje v lice. „Ta človek? Ljubljence Alaha hoče tirjati v pogubo?“

„Pravi, da nam spravi Slavišo v naše roke!“

„Slavišo? — Alah naj ga poviša, ako stori to, naj mu dodeli sedmeri raj Mohameda! Pomislite! Slaviša je pošast! Sedaj je tu, sedaj tam. Povem vam, da smo ga nekoč že držali in se veselili, da ga ponese Osvinbegu. Ali naenkrat sem držal samo cunjo v roki, po hrbtih nas je pa on tolkel, da sem mu komaj všel!“

„Alah nam bodi milostiv!“ so klicali Turki.

Glišo si je grizel ustnice. Niso ga marali in tudi beg mu je dal vedeti, da mu ne zaupa več.

„Pokažem vam, kdo sem!“ je mrmral.

Vjerna je pa obhodil vso taborišče, pripove-

doval to in ono in slikal Slavišo kot najhujšega šejtana.

„Tfu...“ je kimal sam sebi. „Dovolj dolgo si gledal Kosenko, Osvinbeg, sedaj jo pokažem drugemu, ki je bolj vreden nje lepote. Če bi odlašal predolgo, se zna kaj primeriti!“

Blizu polnoči je moralo biti, ko se je plazila v črno ogrinjalo zavita ženska med grmovjem, tih kakor senca. Vjerna je šel trdo mimo šotorov. Bila sta že blizu straže.

„Kosenka?! Ušla sva že enkrat tako, da sem jih zmotil, poskusiva zopet. Idi tiho naprej, jaz te doidem!“

„Kdo je?“ je klicala straža.

„Si ti Anim?“ se je odzval Vjerna. „Mislim sem, da spiš!“

„Pri Alahu bi bilo bolje, da spim! Kdo bo pa hodil sedaj tu okrog?“

„Slaviša?!“ se poroga Vjerna.

„Bà! Naj pride!? Ljubše mi je, da se bijem, kakor da lazimo po skalah.“

„Potrpi! Alah ti nakloni lahko še marsikaj! Pravijo, da hočejo vstaši vzeti celo Tetovo!“

„Pravijo, če je le res?! Sicer bi pa bilo itak bolje, da bi počakali vstaše doma in ne lazili za njimi po prepadih!“

„Osvinbeg je moder vojniki, Anim?! Alah vé, zakaj je dobro tako! — Ne morem spati nocoj! Zdi se mi, da se pripeti nesreča. Odkar imamo one jetnice, me vedno nekaj vznemirja.“

„Ženska prinaša nesrečo!“ reče Anim. „Izkusil sem to! Po mojem mnenju bi bilo bolje, da bi jih

cela Štajerska je prevzela poročstvo za tih zapravljenih štirinajst milijonov. Pri takem gospodarstvu kakor je sedaj, pa ni misliti na to, da bi kedaj vrnili ta denar. Zato bo morala dežela enkrat plačati ta od Gradčanov zalumpani denar. Naši slovenski poslanci so takrat svarili in govorili proti temu, da jamči dežela za tih 14 milijonov, toda zgornje in srednje štajerski poslanci v zvezi s spodnještajerskimi nemškimi poslanci so imeli večino in tako bo morala dežela danes ali jutri plačati ta dolg. Tako gospodarijo Nemci!

Proti razdružitvi sv. zakona so imele v nedeljo, dne 11. t. m. ljubljanske žene shod. Bilo je navzočih čez 3000 žen. Govorilo je osem žen in poslanca Šosterščič in Schweitzer. Sprejela se je enoglasno tozadevna rezolucija.

Slovenska ljudska stranka na Kranjskem je priredila zelo dobro obiskan shod v Senožečah. Sklenile so se rezolucije za splošno in enako volilno pravico in proti razkristjanjenju zakona.

Razne novice.

* Predsednik graškega nadsodišča je postal dvorni svetnik Pittreich, brat vojnega ministra. Uradnik, ki ne zna nič slovenski, čeravno je v njegovem področju blizu en milijon Slovencev.

* Iz politične službe. Dr. Pavel Hohl, na mestniški koncipist, je prestavljen iz Voitsberga k okrajnemu glavarstvu v Maribor. Ali zna slovenski? Ali se bo zaradi njega moralo do 100.000 Slovencev učiti nemški?

* Zaročil se je c. kr. štabni stotnik g. Martin Majcen z gđ. Pepico Polak v Kamniku. Čestitamo! — G. Ivan Zemljich, avskultant v Mariboru, se je zaročil z Alojzijo Družovič, hčerko hišnega posestnika v Mariboru.

* Dragi rojaki po Spodnjem Štajerskem! Narodna zavest propada, nemčurstvo se širi — tako beremo dan za dnevom po naših časopisih. Temu se tudi ni čuditi! Res se prirejajo krasne slavnosti bolj v sredini našega ozemlja, a preziramo in zanemarjamo take prireditve na narodnih mejah. Uvažujé ta velevažni narodni pomen sličnih slavnosti, sklenilo je „Slovensko pevsko društvo na Ptuj“, prirediti 15. julija t. l. svojo običajno veliko pevsko slavnost v Rušah, v zadnji zavedni postojanki Dravske doline. S to slavnostjo bode združena velika ljudska veselica, koji čisti dobiček je namenjen novi zgradbi „Zigertovega stolpa“ na Pohorju, katerega hoče zopet postaviti „Podravska podružnica slov. plan. društva v Rušah“. V dosego tem večjega uspeha osmovala sta se na Ptuj in v Rušah posebna pripravljalna odbora. Vabijo se toraj vsa slavna pevka in druga narodna društva kakor tudi rodoljubni pojedinci, da se te velevažne narodne slavnosti udeležé v največjem številu. Prireditve pevškega dela slavnosti je prevzel pripravljalni odbor na Ptuj ter prosi, da se naj obračajo društva v tozadevnih vprašanjih naravnost na njega. V vseh ostalih zadevah pa daje pojasnila član pripravljalnega odbora

ne imeli, ali pa da je podavimo. Jaz že ne vzamem nobene!

Vjeruša se začudi.

„Anim, prijatelj, ti sovražiš lepe huriske?“

„Vse, ne samo lepe, ker v njih je šejtan. Ženska je bila kriva, da bi bil skoraj prikrajšan za glavo.“

„Povej no, ako ljubiš preroka! Kako je to prišlo?“

„Imeli smo tudi več jetnie. Nekatero so našle in šli smo lovit... Kaj mi mar vstaši, če pridejo? Ako nas napadejo, se pričnemo biti železo z železom, ali z žensko se ne grem... Tudi jaz sem šel lovit begunke. Naletel sem na dve. Poletimo za njimi. Oni splezata na skalo in še dalje med prepade. Mi smo mislili, da ju moramo dobiti in smo plazili za njimi. One se pa postavijo v bran in začno metati in valiti kamenje na nas. Dvoje mojih ljudi je potegnilo kamenje v prepad, dva sta bila ranjena. Razjarjen sem vstrelil na nju. Eno sem zadal, da se je prevrnila v brezdno. Predno pa sem nabil puško, sem dobil kamen v glavo in sem padel. Le Alahu se imam zahvaliti, da še živim. Ko sem se zavedel, sem odšel nazaj in sklenil, da ne pojdem nikdar več lovit hurisk, ako katera uide.“

Vjeruša se je zamislil. Njegovo skušeno oko je zapazilo, da tiči v tem človeku malomarnost za vse, samo klanje mu je slaščica. Ko bi vstaši bili tu, kako lahko bi napadli Osvinbega, da celo med nje bi prišli, ne da bi straža opazila.

„Anim, vidim, da si zaspan, kakor tudi ljudje! Skrbi me, da bi se kaj ne pripetilo! Pogledam nekoliko okrog!“

v Rušah trgovca gospod Miha Serac. Vsa slavna društva po Spodnjem Štajerskem prosimo, da 15. julija ne priredé svojih veselí ali zborovanj, da bode udeležba slavnosti tem številnejša in njen uspeh tem sijajnejši. Oholi sovražniki so začeli nas obmejne Slovence silno daviti, napovedali so nam boj na smrt in življenje in mi čuda, da je marsikateri naših bojevnikov že obnemagal ali obupal in da raste število omahljivcev. Tej bojujoči se četi je treba novega, krepkega bodrila in moči, kar ji naj poda ta slavnost. Razlegaj se toraj po vsem slovenskem Štajerju opemnjajoč in vabeč klic: 15. julija vse v starodavne in zavedne Ruše, da navdušimo svoje obmejne brate za narodni boj in zbudimo v njih sreih narodno zavest in narodni ponos! Slovensko pevsko društvo na Ptuj.

* Od slovensko-nemške meje na Štajerskem. Slučajno mi je prišla v roke ponatis-brošura iz „Slov. Naroda“: Slovensko-nemška meja na Štajerskem. Nabral Ante Beg. Ker mi je pred vsem zato, da se zve resnica, ter so mi znane razmere ob jezikovni meji, ki gre po gorovju Radelj, naj pristavim par opomb k imenovanim narodopisnim doneskom. Trg Muta je v resnici že docela ponemčen, močno pa že tudi okolica in temu je kriva ravno šola, ki je popolnoma nemška, kakor tudi ona v Vratih (Törl), kamor hodijo otroci iz občine Gortina (Gegental). Otroci se v šoli niti slovenskih črk ne učijo, da bi znali slovensko brati. Ko je pred kratkim g. župnik ustanovil taro knjižnico za odrasle, jih pride mnogo po knjige, starejši po slovenske, a mlajši le po nemške; in če se jih vpraša, bi li hoteli brati slovenske, je navadno odgovor, saj bi radi, a ne znamo slovensko brati, dasi okoličani večinoma doma govorijo še slovensko. Družba sv. Cirila in Metoda ima tu dekliško slovensko šolo. Da bi ta šola ne obetala nikakih praktičnih sadov, ni res, in tudi drugi nspadi na to šolo, oziroma na učiteljice, ki so šolske sestre, so neosnovani. Zakaj se pa ni g. pisatelj sam osebno prepričal o razmerah na tej šoli, saj je bil na Muti, radovoljno bi se mu bilo pojasnilo stališče in delovanje šole, pa je imel menda preveč strahu pred „bogomolkami!“ In če pravi (str. 11.) g. pisatelj, da so otroci nekega kmeta pri Sv. Jerneju nad Muto zato že vsi trdi Nemci, ker je mati Nemka, zakaj bi ne bilo tudi nasprotno mogoče, da bodo otroci Slovenci, če jim bo mati zavedna Slovenka, ki je hodila v slovensko šolo na Muti? „Da se pri nunnah (sic!) na Muti vsekako goji nemščina čez postavno mejo“ ni res, in slavo-spevi nemškutarskega okrajnega šol. nadzornika o tej šoli tega ne dokazujejo. Okrajni šol. nadzornik je le objektivno sodil, ker uspehi na tej šoli so razmeroma res prav dobri, kar dokazujejo tudi besede slovenskega g. nadučitelja iz Vuzenice, pred katerim so učenke delale izpit za odpustnico, dokler šola še ni imela pravice javnosti, ki se je izrazil, „da so učenke prav dobro podučene, le v nemščini jim gre manj gladko.“ — „Sobota ostane za Slovence vekomaj izgubljena“ je resnica, a neslane opazke o angeljskem jeziku ne spadajo h „kulturo-zgodovinskim in narodopisnim doneskom“. — Čudno

„Pa pogledj, ako se ti zljubi,“ de malomarno Anim.

„Zaupaj mi!“ zamrma Vjeruša. „Za to dobiš plačilo, kakor če miš oblazi slanino!“

Kosenka je že čakala svojega rešitelja, ki je mogočno korakal.

„Sedaj pa zopet v imenu Gospoda! Tokrat je nevarnejše, kakor prvokrat?! Ali glava Vjeruše je vredna malo več, kakor da bi se valjala po smetišču...“

Nekak šum je ustavljal besedo. Vjeruša je poslušal in potegnil kratek meč.

„Kak vrag se plazi tu okrog?“ vpraša glasno.

„Noben vrag, pes stari...“ je siknila postava, ki je stopila iz grma.

„Dobil sem te, stari lisjak. Ali ne boš pobegnil, ne boš?“

„Glišo, izdajica,“ je vzkipek Vjeruša. „Med sovražniki uboge raje? Ne čudim se! Lopov si bil že davno... Tfu! Sedaj si pa še izdajalec!“

„Kaj si pa ti? Slepár in hinavec! — Alo...“ je zavpil Glišo.

„Ej, ne muči se,“ je zamomljal v strahu stavec. Kosenka se je stisnila za grm. Hipoma ji je postalo jasno, da sta izgubljena. Slišali so se koraki.

„Ej, ne muči se...“ je ponovil Vjeruša in kakor blisk razcepil glavo Glišu. „Najbolje je zate, da ne ganeš jezika. Ni lepo, da sem te, ali človek se privadi tudi krvi. — Tfu...“ je zasopel. „Malo je manjkalo, pa bi mi dali kolec.“

(Dalje sledi.)

pa se mi zdi, da je g. pisatelj popolnoma prezrl marenberško okolico. Razmere so jednake kakor na Muti. Okolice Sv. trije kralji na Radeljnu, Št. Janž na Suhem (am Zeichenberg), Gornja Vižinga ob Dravi so po večinoma še slovenske, a šola v Marenbergu nemška. Tu bi pač kazalo, da bi družba sv. Cirila in Metoda ustanovila svojo šolo, vsaj eno-razrednico za dečke in deklice. Prostor bi se že dobil v prostornem poslopju slov. Posojilnica. To bi bilo gotovo praktično in ne brez uspeha; okolica bi se potemtakem ohranila slovenska, a sedaj pa se ravno po šolah nagloma širi nemštvo med okoličane. Toliko v pojasnilo in popravek; sicer pa ima kujižica precej dobrega in resničnega, zlasti kar svetuje družbi sv. Cirila in Metoda, a pozna se ji na vsaki strani, da je ponatisk iz „Slov. Naroda!“

Obmejni Slovenec.

* Važno za krajne šolske svete. Neka tvrdka je tožila neki krajni šolski svet za plačilo 221 kron. Najvišji sodni dvor pa je tožbo zavrnil z razsodbo, da krajni šolski svet nima značaja juristične osebe ter vsled tega ne more tožiti niti tožen biti.

* Kmetje vinogradniki, pozor! Prišel je čas za nasajenje vinogradov z ameriškimi trsi. Večino teh trsov dobivajo kmetje iz državnih trsnic. Kakšni pa so ti trsi večkrat? Imel sem sam priliko se prepričati, da je med velikim številom dobrih tudi velika množica slabo zaraščenih ter vkoreninjenih trsov, ki pač v prvi vrsti niso vredni svojega denarja, v drugi vrsti pa še manj, da bi jih sadili. Očitno se mi morda bo. češ, trsi so že dobri, a kmet, ti jih ne znaš saditi. Na to odgovorjam, da sem se ravnal pri zasajenju natančno po predpisanih pravilih, vendar mi je v minulemu letu izostala ena tretjina vseh trsov. Kmetje, torej pozor pri nabavi trsov! Umestno bi bilo, da bi se slični slučaji naznanili našim poslancem; ti bi naj posredovali, da bi se zanaprej oddajali trsi najboljše, torej samo I. vrste. Le potemtakem bodo državne trsnice izpolnjevale svojo nalogo ter bodo v prid kmetom vinogradnikom. Omeniti še moram o takozvanih podarjenih ali gratis-trslih. Vsako leto dobivajo ubožni kmetje iz imenovanih nasadov tudi večje število cepljenih trsov zastonj ali gratis. Kakšna pa je ta roba? Navadno so to le manje vredni trsi, torej trsi II. ali III. vrste, katere bi pač naj vsak kmet takoj vrnil s prošnjo, da jih naj trsnice takoj sežgejo. Če že hoče slavni deželni odbor z odajo teh trsov kmetom pomagati, tedaj jim pač naj da najlepše trse zastonj, pa ne poprej označene, kateri pripravljajo kmetu na eni strani veliko dela in stroškov zastonj, v drugi vrsti pa jim jemljejo taki neuspehi sploh veselje do nadaljnega obdelovanja goric. Res čudno je tako ravnanje dež. odbora; kajti zdaj nam v svojih navodilih tako lepo opisuje teorijo umnega vinarstva, na drugi strani pa ravna sam praktično tako nespametno oziroma nemarno. Nadalje se slišijo večkrat tudi pritožbe, da dobijo mestni gospodje lepše trse kakor pa priprosti kmetje. Zakaj? Bržkone ker so gospodje ter imajo več denarja kakor kmet-trpin. Kmetje, torej pozor!

* Uravnava Pesnice. Z uravnavo Pesnice do železniškega mosta se bo začelo že to spomlad. Vlada je dovolila izvanredno 45 odstotkov svote, 45 odstotkov bo dala tudi dežela. Skrajni čas, da se enkrat nekaj ukrene, dosti dolgo smo prosili za to.

* Orožne vaje pri deželni brambi. Pri deželnoobrambnem pešpolku št. 3, št. 4, št. 5, št. 26, (Maribor) in št. 27: od 7. maja do 3. junija in od 15. junija do 12. julija.

* Spomladne orožne vaje v okrožju 3. kora. Pri infanteriji in loveih: za rezerviste: od 7. do 19. maja, za nadomestne rezerviste od 21. do 2. junija in od 5. do 17. junija. Pri topničarstvu: Dvajsetdnevna orožna vaja: pri 3. topničarskem polku: od 23. aprila, od 14. maja, od 5. in od 25. junija, potem od 16. julija naprej; pri topničarkem polku št. 7 od 17. aprila, od 7. in 27. maja in od 16. junija naprej; pri topničarskem polku št. 9, od 7. in 28. maja in od 18. junija naprej. Trinajstidnevna orožna vaja: pri 3. topničarskem polku: od 11. in 25. junija, od 9. in 23. julija naprej; pri 7. topničarskem polku: od 18. aprila, od 1., 14. in 28. maja, potem od 11. in 25. junija naprej; pri 8. topničarskem polku: od 7. in 21. maja, 5. in 18. junija in 2. julija naprej; pri 9. topničarskem polku: od 7. in 21. maja ter od 5. in 18. junija. Pri trdnjaviškem polku št. 4: za rezerviste in nadomestne rezerviste od 7. do 19. maja, od 21. maja do 2. junija, od 5. do 17. in od 18. do 30. junija, od 2. do 14. in od 16. do 28. julija. Pri pionirskih: Pri pionirskem bataljonu št. 15 za rezerviste in nadomestne rezerviste od 1. do 13. oziroma 28. maja. Pri trenu: pri 3. diviziji: Za rezervne štabne vodje in rezervne